

TONG yulduzi

O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlari gazetasi

Muassislar:
 O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
 O'zbekiston Respublikasi Xalq Ta'limi Vazirligi,
 «KAMOLOT» Yoshlar Ijtimoiy Harakati,
 «SOG'LOM AVLOD UCHUN» Hukumatga qarashli bo'lmagan xalqaro xayriya jamg'armasi.

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqib boshlagan

2006-yil 13-19 - fevral N:7 (66548)

SAHIFALARDA

MAKTABGA «TURON BANK» KELDI

2

-BETDA

ODOBNING ONASI

6

-BETDA

«UZOQ UMR»NING SIRI

8

-BETDA

FUND FORUM. UZ

Men Qashqadaryo viloyatining Shahrisabz tumanidagi Saroy qishlog'ida tug'ilganman. Maktabni tugatgach, shifokor bo'lishdek orzumga yetishish maqsadida SamDTIga hujjatlarimni topshirdim. Ammo menga talaba bo'lish nasib etmagan ekan. Maktabda o'qib yurgan vaqtlarimda adabiyotga havasim o'zgacha edi. She'r o'qisam zavqlanib ketardim. Oddiy va bir-biriga mos kelmaydigan qofiyasiz she'rlar yozardim. Bora-bora qalamim charxlandi. Ilk she'rim «Chiroqchi», keyingisi «Shahrisabz tongi», «Qashqadaryo yoshlari» gazetasida chop etildi. Keyinchalik ijodiy ishlarimni saralab, 2003-yilda «Shoir xayoli» deb nomlangan birinchi to'plamimni nashrdan chiqardim. Lekin oliy o'quv yurtiga o'qishga kirish istagim amalga

SAMIRA

Sen hali ulg'ayib,
 Oy qiz bo'lasan.
 Sochlari qirq kokil,
 Boy qiz bo'lasan.

Ismi ham jismiga,
 Mos qiz Samira.
 Parivash chehrangda,
 Baxting balqadi.

Qo'lingda xinolar,
 Qoshingda o'sma,
 Kulgusi shalola,
 Soy qiz bo'lasan.

Agar sen olamga,
 Kulib qarasang.
 Senga ham bu olam,
 Kulib boqadi.

«O'PAMAN HAYOTNING PESHONASIDAN»

oshaver magach, shaharga keldim. Turli joylardan ish qidira boshladim.

Endigina tayyorlov paytimda «Kelajak ovozi» Respublika ko'rik-tanlovi tashkil qilinganligini eshitib, badiiy nominatsiyasi bo'yicha ijodiy ishlarim bilan tanlovda ishtirok etdim. Omadim chopdi, viloyat bosqichida g'olib chiqib, respublika bosqichiga yo'llanma oldim. Lekin hecham shu darajaga yetishaman deb o'ylamagandim. Respublika bosqichida qatnashishim uchun barcha shart-sharoitlar yaratib berildi. Iste'dodimni bu darajada qadrlanishiga hecham ko'zim yetmagandi. Lekin astoydil intilgan insonlar o'z maqsadlariga albatta yetishishlariga yana bir bor ishonch hosil qildim. Mana shunday tanlov tashkilotchilariga o'zimning cheksiz minnatdorchiligimni bildirmoqchiman.

Umrim osmonini belab shodlikka,
 Asrasa armonning nishonasidan.
 Shoirlik baxtini bersa gar menga,
 O'paman hayotning peshonasidan.

O'raloy OMON qizi.

«Kelajak ovozi» ko'rik-tanlovi «kashf etgan» tengdoshlaringizning dil so'zlarini 4-betda o'qiydiz.

ALDAGANI BO'LA YAXSHIMI?

Men Toshkent tumanidagi 25-maktabning 6-«A» sinfida tahsil olaman. Kelajakdagi orzum - oqlovchi bo'lish. Vatanimizga sodiq, fidokor inson bo'lib yetishish maqsadida barchamiz a'lo baholarga o'qishga harakat qilayapmiz. Yaqinda sinfimizda «Mening orzum» mavzusida sinf soati o'tkazildi. Deyarli barcha sinfdoshlarimning orzusi yangi maktabda o'qish ekan. Ular bizga yaqin bo'lgan shahar maktablariga havas qilishayotganini aytishibdi. Men ularga, yaqinda bizda ham zo'r maktab bo'ladi, dedim.

Aytishga aytdim-u, ana shu zo'r maktab qachon bitishi haqida o'zim ham o'ylanib qoldim. Chunki 2005-yilning 1-sentabrida ishga tushishi kerak bo'lgan maktab binosi hali-hanuz bitganicha yo'q. Yangi maktab binosi qurilishiga mutasaddi bo'lgan amakilarimiz bizni qachongacha aldasharkin-a?!

Zulxumor SOBIROVA.

«ALIFBE» BAYRAMIDA DADAMGA SOVG'A

Savodxonlik bayramimizda o'rtoqlarim menga rosa havas qilishdi-da. Chunki mening dadajonimga maktabimiz direktori Zohida opa tashakkurnoma e'lon qildilar. Dadamning yuzlaridagi tabassumni ko'rib, men ham juda hayajonlanib ketdim. To'g'risi, dadamni avval bunday quvnoq kayfiyatda hecham ko'rmagandim.

Uyga keldik. Yugurib borib, oyijonimdan ham suyunchi oldim.
 - Dadang dunyodagi eng yaxshi ota bo'lsalar kerak-a, qizim, - dedilar oyim ko'zlariga qalqan yoshlarini yashirib. - Bir kuni uyga yig'lab kelganing esingdami? O'qituvchimizning stuli sinib qolgan, uni hech kimning dadasi kelib tuzatib bermaydi, deganding. Yana bir kuni, sinfimizning deraza oynasi sinib qoldi, eshigimiz yopilmayapti, deganlaring-chi?!

Bu ishlarning hammasini o'shanda dadang borib bajarib kelgandilar. Ustozing bugun sizlarning savod chiqarishingizda dadangning ham xizmatlari borligini ta'kidladilar...

Shu topda, siz sinfimizning homiysi ekansiz-da, deya dadajonimning bag'rilariga otimgim keldi, - dedi poytaxtdagi 248-maktabning 1-sinf o'quvchisi Dilorom Qodirova.

Xurshida BOYMIRZAYEVA.

ORTIMDA BIR DARYO

Tengdoshlarim, men sizlarga ancha tanish bo'lib qolgan ijodni sevadigan, adabiyotni va hayotni qadrlaydigan tinib-tinchimas parkentlik Lola TURDIBOYEVA bo'laman. Bugun ushbu maqolam men uchun ham bir yangilik bo'ldi. Chunki maqolada men emas, sinf rahbarimiz Holmurod aka To'leyev hikoya qiladilar.

– Ustozlar doimo o'z o'quvchilariga o'rnak bo'lishlari kerak. Bir vaqtlar men ham o'quvchi edim. Ustozlarimni yaxshi ko'rardim. O'z ustozini seva olgan o'quvchigina bilimga kuchli mehr qo'yadi. Shuning uchundir hayot yo'llari meni ustozlikka boshlagandir. Mana, Shampan qishlog'idagi 18-o'rta maktabda ishlab kelayotganimga ham ancha yillar bo'ldi. Avvaliga poytaxtdagi meva-sabzavotchilik texnikumida o'qidim. Baribir yuragimda o'qituvchilikka havas ustunlik qildi. To'g'risi, bolalarni juda yaxshi ko'rardim. Nihoyat, qalbidagi orzu meni yana poytaxtdagi muallimlar oliygohiga boshladi. Talabalik yillarim ortda qolib, qo'shni qishloqqa geografiya muallimi bo'lib qaytdim. Bugun ko'nglim quvonchga, hayotim muhabbatga to'la. Axir men yurtimizga millatini seva oladigan, ajdodlariga hurmat bilan boqadigan, kelajagiga yop-yorug' umidlar solib turgan yangi avlodning ustoziman. Ortimda bir daryo oqib turibdi. U ham bo'lsa, yuragi bir olam orzu-umidlarga to'la o'quvchilarimdir.

Parkent tumani,
Shampan qishlog'i.

Ustoz haqida so'z

SIZDEK BO'LIH NIYATIM,

Har bir kishining tug'ilib-o'sgan joyi uning aziz va mo'tabar vatani hisoblanadi. Inson shu Vatanida unib-o'sadi va qalbiga kelajak orzularini tugadi. Mening ham ezgu orzularim bor. Dadajonimning kasblarini davom ettirmoqchiman. Ular maktabimizda yoshlarga jismoniy tarbiya fanidan saboq beradilar. O'quvchilarning dadajonimni e'zozlab «ustoz, ustoz» deya chaqirishlarini ko'rganimda, ularga juda-juda havasim keladi. Darsga kirsalar, bolajonlarning ko'zlari quvonchdan porlab ketadi. Yana, 1-sinfdan ilk bor qo'limizga qalam tutqazib yozishni, o'qishni o'rgatgan bizni komil inson bo'lib yetishishimizni istagan ustozim Bonu Fatullayeva muallimamizni, 5-sinfdan har birimizga farzandi singari g'amxo'rlik qilib, turli mavzularda ijod qilib gazetalarga maktublar yozishimizga undagan, ona tili va adabiyot fanlarini chuqur o'rgatayotgan ustozimiz Azim aka Ergashevning ham saboq jarayondagi g'amxo'rliklari dilimga o'rnatilib qolganidan bo'lsa kerak, ulardek mehridaryo ustoz bo'lishni astoydil orzulayapman.

Ustozlarim sizdek bo'lish niyatim,
Quyosh tafti qalbingizning to'rida.
Ishonchingiz oqlay deyman intilib,
Sabog'ingiz mudom qalbidim qo'rida.

Shahro'za NASULLAYEVA,
Buxoro viloyati, G'ijduvon tumanidagi
17-maktabning 8-«A» sinf o'quvchisi.

BOBOMIZNI YOD OLDIK

Ba'zan kattalarning: «Bolalar kitob o'qimay qo'yishdi, ularda adabiyotga qiziqish yo'q» degan gaplari quloqqa chalinib qoladi. O'ylab qolaman, bu holda faqat bolalarni ayblash to'g'ri bo'larmikin? Chunki o'z farzandiga kitob o'qigini, deya nasihat qilish uyoqda tursin, darsingni tayyorladingmi, deb so'rashni ham unutilib qo'yayotgan ota-onalarimiz ham yo'q emas-ku.

Kitobxonlik borasida maktabimiz o'quvchilari bilan maqtansak arziydi. Chunki maktabimizda bilimga chanqoq, qiziquvchan o'g'il-qizlar juda ko'p. Kutubxonamiz ham doimo gavjum bo'ladi. Olgan bilimlarimizni har haftada bo'lib o'tadigan «Zakovat» intellektual o'yinlarida sinab boramiz. Tez-tez turli kecha va tadbirlar o'tkazib turmasak, zerikib qolamiz.

Yaqinda Alisher Navoiy bobomizning tavallud kunlariga bag'ishlangan navoiyxonlik kechasini o'tkazdik. Ona tili va adabiyot o'qituvchimiz Saodat opa Nazarova boshchilik qilgan tadbirimiz juda qiziqarli o'tdi. Navoiyning g'azal va ruboiylaridan namunalar o'qidik, baxru-bayt o'yinlari o'ynadik. Ayniqsa, 9-«G» sinf o'quvchilari ijro etgan «Ikki do'st suhbat» deb nomlangan sahna ko'rinishi yig'ilganlarda katta taassurot qoldirdi. Garchand yumushlari ko'p bo'lsa-da, maktabimiz rahbari Kozim aka Agzamov, rahbar o'rinbosari Ma'suda opa Badalova ham kechamizni maroq bilan tomosha qilishdi. Ota-onalarimizning samimiy olqishlari esa bizni yanada ruhlantirib yubordi.

Mahmudjon AZIMOV,
Shayxontohur tumanidagi
169 - maktab o'quvchisi.

MAKTABGA «TURON BANK» KELDİ

Mirobod tumanida joylashgan 110-o'rta umumta'lim maktabida darslar o'zbek va rus tillarida olib boriladi. Maktab direktori Shohida Yoqubjonova ta'kidlaganidek, bu yerda qattiq intizom o'rnatilgan dars jarayonlarida ham bilinadi. O'quvchilar tuman, shahar, respublika miqyosidagi olimpiadalarda faol. Aytaylik, shahar olimpiadasida ushbu ta'lim maskanidan 13 nafar o'quvchi qatnashib, shundan 3 nafari matematika va ingliz tili bo'yicha sovrinli o'rinlarni egallashdi. Maktabning iqtisodiy imkoniyatlarini yaxshilashda homiylar hissasi sezilarli bo'lyapti. Yaqinda aksiyadorlik tijorat «Turon bank» maktab ravnaqi uchun 500 ming so'm miqdorda pul ajratdi.

2006 - yil «Homiylar va shifokorlar yili»

– Bu mablag'ni tibbiyot xonasini ta'mirlash, yangi tibbiy asbob-uskunalar va dori-darmonlar sotib olishga ishlatishni mo'ljallab turibmiz, -deydi direktor.

«Homiylar va shifokorlar yili» munosabati bilan ta'lim maskanimizda OITS va giyohvandlikning oldini olishga qaratilgan tadbir bo'lib o'tdi. Unda o'quvchilarga videotasma yordamida hujjatli filmlar qo'yib berildi. Filmdan so'ng o'quvchilar bilan mutaxassislar o'rtasida qizg'in suhbat o'tkazildi. Suhbat davomida o'quvchilar o'zlarini qiziqirgan savollarga yetarlicha javob olishgan. Eng qiziq fikr-mulohazalarni bildirgan o'quvchilarga esa mutaxassislar tomonidan sovg'alar topshirildi.

Ayni paytda maktabda 2538 nafar o'quvchiga 134 nafar malakali o'qituvchilar fan sirlarini qunt bilan o'rgatmoqdalar. Bolajonlarga yaratilgan shart-sharoitlar ko'ngildagidek. Ayniqsa, doimiy ravishda ko'rsatilayotgan tibbiy muolajalar bolajonlarning sog'ligini mustahkamlamoqda. O'quvchilarning bir yilda bir marta tibbiy ko'rikdan o'tib turishlari ham bu borada rejali tadbirlar olib borilayotganidan dalolatdir. Bir so'z bilan aytganda, «Sog'lom tanda – sog'aql».

Shohsanam ABDURAHMONOVA.

NAVOIY XOTIRASIGA

Inson zoti yaraldiki,
Izlanish, harakatda.
Kimdir baxtni boylik deydi,
Kimdir, baxt barakatda.

Turkiy tilga baxsh aylab jon,
Nomi tarixda qoldi.
Bu insonni nafaqat biz,
Butun dunyo tan oldi.

Ma'rifatli, pok insonlar,
Dunyoga ko'p keladi.
Kim biladi, tarixda,
Qaysi biri qoladi...

Hazrat bobom qalam bilan,
Titratdilar asrni.
She'r, ruboiy, g'azal bilan,
Yaratdilar qasrni.

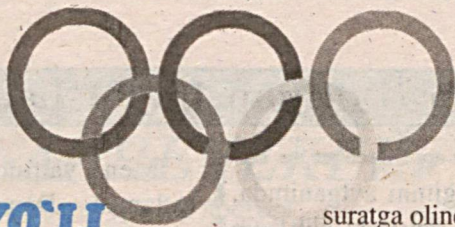
Bugun esa yod olgaymiz,
Ma'rifatli siymoni.
U ko'p tashna ko'ngillarga,
Sochgan nuru-ziyoni.

Bu shundayin bir qasrki,
Naqshi aslo ko'chmaydi.
Navoiyning buyuk nomi,
Qalbldan hech o'chmaydi.

Maktabda navoiyxonlik

Ma'fura JAMOLIDDINOVA,
Toshkent viloyati, Zangiota tumanidagi
29 - maktabning 9 - sinf o'quvchisi.

MASHHURLIK YO'LI

Aziz sportsevar bolajonlar! Bugun sizlarni yana bir sport turi bilan tanishtirmoqchimiz.

Kiokushinkaykan sport turi haqida balki eshitgandirsiz? Eshitmaganlar esa, bu sport turining boshqa sport turlaridan qanday farqi bor ekan, - deya qiziqishlari tabii.

Bu sport turi ham yakkakurash tarkibiga kiradi. Birgina farqi bu sport turi biroz keskinroq va jangovorroqdir. Shuning uchun bo'lsa kerak, kiokushinkaykaning asoschisi Masutasu Oyama «Kiokushinkaykan- sport emas, balki jangovor san'atdir», degan ekan.

Oyama karatechilarning yangi avlodiga mansub shaxs. Oyama mashaqqatli yo'llardan maqsad sari dadil bordi.

1923-yil tug'ilgan Oyama kempo san'at turi bilan ancha kech - 9 yoshidan boshlab shug'ullana boshladi. Ammo 5-sinfdayoq u 1-Dan qora belbog' sohibi bo'ldi.

1943- yilda Tokiodagi Koloniyalar institutiga o'qishga kirgan Oyama Godzi-ryu karate mashg'ulotlariga qatnashdi. 1945- yil ikkinchi jahon urushi tugashi arafasida 22 yoshli Masutasu sport karatesi bo'yicha dunyoda tengi yo'q karatechiga aylandi. Biroq, uni butunlay boshqa narsa qiziqtirardi. Notinch zamonadan qochib Oyama Minote tog'iga chiqib ketdi. Bir necha yil davomida tong otgandan kun botgunicha butun vujudi bilan jismoniy va ruhiy mashqlarga berildi.

Tog'larda o'tgan vaqti Oyamani mohir sportchiga aylantirdi. Bu vaqtda sportchi meditasiya, (lo'killab chopish), shtanga ko'tarish, arqonga chiqish va turnikda tortilish, toshlarni sindirish hamda sportchilardak nafas olish kabi mashqlarni zo'r berib o'rgandi.

O'z o'rnida shuni ham aytib o'tmoqchimizki, kemponing ko'plab fidoyilari va tashabbuskorlari ham Oyama usulidek mashqlarni butun hayotlari mobaynida bajarib kelganlar.

OYAMA - YANA IZLANISHDA

Karatega yana yangi usullarni kiritishga qaror qilgan Oyama uchun chempionatlardagi g'alabani o'zi kamlik qilardi. Yangi ishni dadil boshlashda shov-shuvli reklama yordam berishi mumkin edi. Shuning uchun Oyama tryuk nomerlarini sayqallashtira boshladi. Maqsad sari intiluvchanligi bilan katta reklama kompaniyasini tayyorlashga kirishdi. 1949-yilda u shahar qushxonasi yonidagi kulbaga joylashdi. U yerda yetti oy davomida hayvonlarning o'zini tutishini, qiliqlarini o'rgandi. U «qo'l-qilich» zarbasi orqali hayvonlarning shoxlarini ildizi ostidan sindirishni o'rganib, buqalarni quruq qo'l bilan o'ldirishning yangi usulini ishlab chiqdi. Tez orada toreodor butunlay qurolsiz ishtirok etgan birinchi korinishni aks ettirgan hujjatli film

suratga olindi. Oyama buqani ag'darib tashladi.

DOVYURAK KARATECHINING SAYOHATI

Dovyurak karatechi uchun jahon bo'ylab muvaffaqiyat eshiklari ochildi. O'z amaliyoti davrida Masutasu ellikdan oshiq buqani o'ldirishga muvaffaq bo'ldi. Uch kun davomida 300 nafar jangchi bilan kuch sinashgani va ularning barchasini mag'lub etishi ham Oyamaning obro'siga obro' qo'shgandi. Keyinchalik o'zining yozishicha, tajribani ayiq va yo'lbarslar bilan davom ettirmoqchi bo'lgan. Biroq, yirtqichlarni sotib olishga puli yetmagan va hayvonlarni himoya qilish jamiyati ham bunga norozilik bildirgan ekan.

1952- yilda Oyama AQSH bo'ylab gastrol safariga boradi. Sayohatda ajoyib o'yinlarni namoyish qilib, xalqni hayratlantiradi. Haqiqatan ham chetdan kelgan bir yaponning (aslida koreys) ulkan toshlarni chinnini sindirgandek bo'lib tashlashini, pivo shishalari bo'g'zini shishani ag'darmagan holda cho'rt uzib tashlashini, o'z barmoqlari suyagiga bolg'a bilan urishini, qo'l va oyoqlari bilan qalin taxtalarni teshib tashlashini, o'n besh-yigirmata shiferlarni yoki ustma-ust qo'yilgan to'rt-besh g'ishtni sindirib tashlaganini ko'rgan oddiy amerikalik tomoshabinlarning hayratini tushunish mumkin edi.

KIOKUSHINKAYKAN YURTIMIZDA

Bolalar, yozganlarimizni o'qib xuddi ertakka o'xshab ketadi-ya, deb o'ylayotgandirsiz? Yo'q, bularning bari haqiqat. Kiokushinkaykan karate-doning ancha murakkab va og'ir sport turi ekanligini ham bilib oldingiz. Endi sizda savol tug'ilishi mumkin. Bu jangovor sport turi bizning yurtimizda ham rivojlanganmi? O'zida kuch, matonat va samaradorlikni jamlagan bu yakkakurash turining ixlosmandlari bizning yurtda ham topiladi. Darvoqe, kiokushinkaykan bo'yicha jahon chempionati har to'rt yilda bir marta faqat mutloq vazn toifasida o'tkaziladi. Hozirgacha jahonda 8 marta Jahon chempionati o'tkazilgan. 2003- yilgi jahon chempionatida ilk bor o'zbekistonlik sportchi ham ishtirok etdi. Bu O'ktamjon Murodov edi. O'ktamjon akangiz kiokushinkaykan bo'yicha III - Dan qora belbog' sohibi. O'zbekistonga bu sport turini olib kirgan inson ham aynan shu kishi bo'ladi. Orangizda bu sport turiga qiziquvchilar bo'lsalar O'ktamjon aka rahbarlik qilayotgan O'zbekiston kiokushinkaykan Tashkiloti (federatsiyasi)ga a'zo bo'lishingiz mumkin.

Bolalarning ko'ngli orzu va umidlarga to'la bo'ladi. Ko'p kuzatganim bor: Bolalarning ko'zlariga boqib, ular qalbidagi gaplarni anglab olganman.

Bugun sizlarga ilinayotgan ushbu maqolamdagi savollaringa ham ularning ko'zlaridan javob topdim desam ishonaverim. Hikoyam Rustam ismli ikki adash haqida. Ularning bir-birlariga o'xshashlik tomonlari juda ko'p. Ikkisi ham tengdosh, sportning boks turiga mehr qo'yishgan. Biri toshkentlik, ikkinchisi esa andijonlik. Keling, sport olamiga qanday kirib kelganliklari haqida adashlarning o'zlari gapirib bera qolsinlar:

-Men Rustam Rasulov bo'laman. Poytaxtda yashayman. Oyimning aytishlaricha, kichkinaligimdan qo'llarimga bokschilarnikidek lattalarni o'rab olib, boks tushishni yaxshi ko'rarkanman. Eng sevimli mashg'ulotim ham boks bo'lgan ekan. Yana oyoqlarimni xuddi karatechilardak qilib g'oz yurarkanman. Qiziqishlarimni sezgan dadam meni bir kuni murabbiy Husan aka Shosobirovning oldilariga olib boribdilar. Sport mashg'ulotlaridan charchab qoladi-da, keyin darslarga bormay qo'yadi, deya cho'chigan ota-onam, bugun men bilan faxrlanishyapti. Medallarim shodasi ko'p. 1-Dan qora belbog'

sohibiman. Ammo bir musobaqada mag'lub bo'ldim. Buning sababini ham tushunib yetdim. Zo'r sportchi bo'ldim, deya mag'rurlanib ketibman... Sport hamisha kamtarlikni yoqtirishini endi tushunib oldim.

- Men Rustam Po'latov bo'laman. Men ham 1- Dan qora belbog' sohibiman. Birinchi murabbiyim - Muhiddin Karimov. Bolaligimda adashim Rustam kabi men ham qo'l-oyoqlarimni xuddi sportchilardak harakatlantirib yurarkanman. Bolaligidagi eng sevimli mashg'ulotim boks bo'lgan ekan. Mening ham ota-onam sportga mehr qo'yganimdan xursandlar. Shu kungacha nufuzli musobaqalarda qatnashdim. Medallarim ham anchagina bo'lib qoldi.

Bu ikki do'st yaqinda poytaxtda o'tgan o'zbekiston birinchiligida bellashdilar. Finalga chiqqan Rustamjonlardan biri mag'lub, ikkinchisi g'olib bo'ldi. Toshkentlik Rustambek mezbonlik qildi chog'i, shohsupaning to'rini andijonlik adashiga bo'shatib berdi.

Ma'mura MADRAHIMOVA.

Bu ham sport

«Kelajak ovozi»da o'qilgan hayot haqiqatlari

keraklik ovozi

ASR VABOSIGA QARSHIMIZ HAYOT OSTONASIDAGI

FIKRIM

Sarlavhani o'qib, yana giyohvandlik haqida maqolami, deya yotgandirsiz? Ammo hayotimizga tobora chuqurroq kirib borayotgan, ko'pchilik oilalarni buzayotgan, ko'plab yoshlarning hayotiga zomin bo'layotgan giyohvandlik ana shu kunlarda global muammoga aylanib qolgan. Giyohvandlikni VABO kasalligiga tenglashtirish mumkin. Chunki u ham o'z yo'lga kirganlarni vabodek yemirib boradi. Eng achinarlisi shuki, bu kasallik domiga ko'pchilik yoshlar tushib qolayapti. Giyohvand modda qabul qilgan odam go'yo quvvatga kirgan g'ayratli insondek tuyuladi. U to'xtovsiz pol yuvishi, uy tozalashi, xullas, buyurilgan ishni takror-takror bajarishi mumkin. Bundan u hecham charchamaydi. Uni xuddi birov kuzatayotgandek tuyulaveradi, xonasiga qamalib olib, bir o'zi qolishni istaydi. Agar ma'lum miqdordagi «dorisi»ni topa olmasa, talvasada nima qilayotganini bilmay qoladi. Bunday odamlarga faqat yaxshi gap bilan yordam qo'lini cho'zibgina yordam berish mumkin.

«Biz yoshlikdan birga qalin do'st bo'lgan edik. N. boshqa «do'stlar» ortirmagunga qadar yer yuzida bizdan ham ahilroq do'st yo'q edi. N. ular bilan doim birga, men bilan esa avvalgidek munosabatlarda bo'lmas edi. Uni ko'chalarda ko'rib qolsam, menga tinimsiz baqirar, o'zini g'alati tutardi. Keyinchalik u uyiga kam keladigan bo'lib qoldi. Oradan ko'p vaqt o'tmadi. Bir kuni N. juda abgor holda oldimga keldi va pul kerakligini aytdi. Men unga

yordam bera olmasligimni aytganimda, «Sendek do'stim yo'q», deya jahllanib ketib qoldi. Uni ko'rganimda, nahotki giyohvand bo'lib qoldi, deb ikkilanib yurardim. Oradan bir oy vaqt o'tgach, shubham to'g'ri bo'lib chiqdi. N. uyida tunamaydigan odat chiqaribdi. Uning onasi meni oldimga kelib

tinimsiz yig'lar, agar onasiga N.ning turar joyini aytsam, onasi buni ko'tara olmasligini bilib, uning savollariga faqat yelka qisib qo'yardim. Bir kuni u oldimga keldi va mendan yordam so'radi. Uning ahvolini ko'rib, achinib ketdim. Yupun, yirtilgan kiyimda, soch-soqollari o'sib ketgan edi.

– Do'stim, menga yordam ber, chiday olmayapman, – dedi u titrab. Men unga pul uzatdim. U pullarga bir zum qarab turdida, yo'q, menga pul kerakmas, bu yo'ldan qaytmoqchiman, dedi. Shunda yodimga u bilan bo'lgan so'nggi suhbatim tushib ketdi.

– Senga yordam bera olmayman, sen mendek do'stingdan voz kechgansan-ku, – dedim. Bu gapdan uning ko'zlari katta-katta ochilib ketdi...

Mana, oradan bir yil o'tibdi hamki N.dan darak yo'q. Shu ketgancha uni boshqa ko'rmadim. Vijdonim qiynalib ketayapti. Chunki o'shanda mendan yordam so'rganida unga yordam berishim kerak edi. Ota-onasi uni har kuni kutishadi. Men esa uni topishga so'z berdim. N.ni topib, to'g'ri yo'lga sola olishimga ishonaman. Axir biz hali ham do'stimiz-ku.

Mana shunday holatga tushib qolgan kimsalarga yordam berish, ularni hayotning go'zalligiga, ota-onasiga, yor-ubirodarlariga kerakligiga ishonirishimiz kerak. Ana shunda biz bir Insonning hayotini saqlab qolgan bo'lamiz.

Lena
ABLYAKIMOVA,
19 yosh, Toshkent
– O'zbekiston.

Men yaqinda 17 yoshga to'laman... Demak, katta hayot ostonasida turibman. Bu gohida qiziq bo'lib tuyulsa, gohida qo'rqib ketaman. Meni kelajakda nimalar kutayotganikin? Hayotdan o'z o'rnimni topa olarmikinman? Ba'zida kattalardan maslahat so'rab,

FUND
FORUM.
UZ

ularning nasihatlariga quloq tutamiz. Ular tufayli yaxshini yomondan, oqni qoradan farqlay olamiz. Ammo ba'zilar ularning pand-nasihatlarini eshitishni ham xohlamaydilar. Bunday yoshlar kelajakda yomon yo'llar bilan pul topishga berilib, yengil hayotga o'rganib qolishadi. Natijada jinoyatchi, giyohvand bo'lib qoladilar. Ota-onalari har doimgidek hammadan keyin bolasining giyohvand bo'lib qolganini eshitadi. Bunday holatdan chiqib ketish mumkinmi?

Albatta mumkin. Agar inson biror nimaga astoydil bel bog'lasa, maqsadiga albatta erishadi. Buning uchun u avvalo dunyoqarashini o'zgartirishi, ko'proq kitoblarni o'qishi, turli to'garaklarga qatnashi kerak. Shundagina u eng dahshatli vabo-giyohvandlikdan qutulib qolishi mumkin. Aks holda... u tubsiz jarlik tomon qulashi mumkin.

Ulbo'sin AMRENOVA,
17 yosh.

Qozog'iston – Malinovka,
Selinograd tumani.

BARDOSHLI BUVIM

Men sizlarga oilamizning faxriga aylanib qolgan buvijonim haqida so'zlab bermoqchiman. Ular 1900- yilda tug'ilgan ekanlar. 1919- yilda o'qishga kirib, 1925- yilda bolalar tarbiyachisi bo'lib ishga kiradilar. (Hozir bu bog'cha «G'uncha» nomi bilan yuritiladi). Bobomlar prokuror bo'lgan ekanlar. Ularning 11 nafar farzandlari bo'lgan ekan. Bobom urushga ketgach, ularning hayot kechirishlari ancha qiyin bo'lgan. (Bobomlar 1942- yilda halok bo'lib, Ukrainaga ko'milgan ekanlar). Dadam ularning kenja farzandlari bo'lib, buvam vafot etganlarida endigina 6 yoshga to'lgan ekanlar. O'sha paytlarda aka-opalariga non bab-baravar bo'linar, ular esa nonning mazasi og'zilarida qolishi uchun uni uzoq chaynashgan ekan. Buvimlarga juda qiyin bo'lgan, ammo ular barchasini sabr-matnat bilan yengib o'tgan ekanlar. Evakuatsiya paytida buvimlar yana besh nafar bolani qaramog'iga olib, ularni ham o'zlarinikidan kam qilmay boqibdilar. Oradan ko'p o'tmay, buvim o'zlarining 9 nafar farzandlaridan ajrab qolibdilar. Qanoatli bo'lganliklari uchun ham barcha qiyinchiliklarni yengib o'tibdilar. Urush tugagach, ular boqib olgan to'rt nafar bolalarni ota-onalari olib ketishibdi. 1950-yilda Roza ismli qizlari (ammam)vafot etadi. O'sha paytda ammam shifoxonada ishlar, buning ustiga homilador bo'lgan ekanlar. Yo'lda ularni it tishlab olibdi va shifokorlar hayotlarini saqlab qololmabdilar. Lekin buvijonim tushkunlikka tushib qolmaydilar. Qolgan farzandlariga bilim berib, shaxsiy hayotlarida ham yordamlarini ayamaydilar.

Mana, 15 yildan beri ular yonimizda yo'q. Ammo ularning mehrlari, sabot-u matonatlari hamon yodimizda. Ularning sa'y-harakatlari e'tiborsiz qolmadi. Shu vaqtgacha buvijonimga berilgan «Shuhrat» medalini avaylab saqlab yuramiz. Shunday hur zamonda ularning o'rinlari doim bilinib turadi...

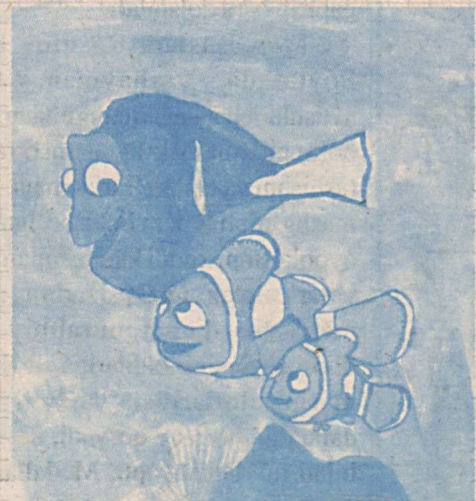
AseLABIKEEVA,
Qirg'iziston – Bishkek.

RASMLAR KO'RGAZMASI

Ijodkorlik qiyin ish. U yosh tanlamaydi. Sizning vaqtingiz bilan hisoblashmaydi. Tundami, tongdami xayolingizni bezovta qilaveradi. Yurakdagi kuchli tuyg'ular g'alayoni bosilmaguncha oq qog'oz ijodkorni chorlaveradi.

Tahririyatimizga kun peshindan o'tganda bo'ylari baland, ko'zlari orzular bilan to'la bir qiz salom berganicha kirib keldi. Qo'lidagi ikki dasta qog'ozlar uning rassomchilikka mehr qo'yanligidan so'zlab turardi.

O'zini Maftuna Abdullayeva deb tanishtirgan bu qizaloq shahrimizdagi 235-maktabning 9- sinfida o'qiydi. 5 yoshidan boshlab chizgan rasmlari Maftunani doimo yuragida yashaydi. Ular bir chizgan rasmiga befark emas. Tartib bilan terilgan bu albomda uning multfilm qahramonlariga ishlagan har bir rasmini kuzatdik. Demak, Maftuna hayotning sirli jumboqlariga, go'zallik olamiga ijodkorlik bilan boqyapti. Quyidagi rasmlarni siz ham tomosha qiling-da, bizga maktublar yo'llang.

«БАЙЧЕЧЕКЕЙ»

Кымбаттуу, жаш достор!

Өзүнөрдүн кеңештеш досунар «Тонг юлдузи» гезитинин бетинен силер үчүн «Байчечекей» рубрикасын мындан ары кыргыз тилинде чыга тургандыгын сүйүнчүлөйбүз.

Демек, силер бул беттен өз эне тилиңерде кызыктуу аңгемелерди, жомокторду, ырларды окуй аласыңар. Бул Өзбекстанда окуу кыргыз тилинде жүргүзүлүүчү 57 мектептин 22 минден ашуун

окуучулары үчүн кубанычтуу окуя.

Жаш достор! Өзүнөр да эмнелерге дилгириленеринер тууралуу гезитинердин редакциясына сунуш, талаптарыңарды, ой-пикириңерди, өзүнөр жазган ыр жана аңгемелеринерди жазып, кабарлашып, турарыңарга ишенебиз.

Ошондой эле өз өнөгүнөр «Тонг юлдузине» жазылып, үйүнөргө алып, колуңарга бапестеп, көзүнөрдү кубантып бөбөктөрүнөрдү жаныңарга топойтуп отургузуп, кумарыңарды таркатып окуй береринер, улам кийинки санын дегдеп күтүп аларыңар бышык.

Силердин келечекке алган жүрүшүнөр-тулпардай күлүк, максатыңар - аскар тоодой бийик болсун!

Ак жолуң ачылсын! Келечегин кең, узак өмүрлүү, таалимдүү бол!

Кана эмесе «Байчечекей» кыргыз балдарынын да сүйгүнчүгүн арттыр!

А. ЮНУСАЛИЕВА, Республикалык билим берүү
Борборунун кыргыз мектептери боюнча
башкы методисти.

ЖЫЛУУ СӨЗ

(Аңгеме)

Түшкү тамактанууга шашыла басып, Аскат ашканага кирди. Кезек күткөн эл жыкжыйма экен. Кезектин акырына барып турду. Курсагы абдан ачкандыктан чыдамы түтпөй баратты. Улам астыдагылар бириндеп суюлуп, акыры кезек Аскатка жетти. Ал подноско койгон тамагын көтөрүп алып, шашып орун издеди. Анткени ал бир жакка тезинен жөнөшү керек эле. Бир столдо жалгыз киши тамактанып отуруптур. Ошол столдун четине подносун коюп, тамагын, компотун, эки кесим нан салынган тарелкасын койду. Тиги отурган киши карбаластаган бу баланы көз кыйыгы менен карап койду. Эч нерседен бейкапар Аскат отургучту жылдырып, жайлуу отурду да, шашыла тамагын иче баштады. Бет маңдайындагы киши кез-кез үстөлдөшүн карап коюп, тамактанып жатты. Бир кезде жанагы киши тамактанып бүтүп, бошогон тарелкаларын акырын салыштырып болуп, Аскатка жылуу жүзүн үйүрдү да:

Тамагыңыз таттуу болсун, чоң жигит. Жакшы калыңыз, деди да, жай басып чыгып кетти.

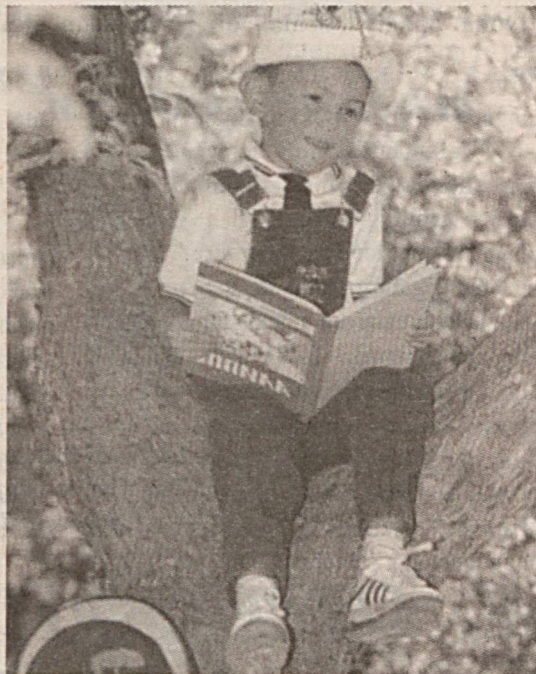
Аскат ичип жаткан оокатын оозунан алдыргандай эле болду. Өзүнөн мурда түштөнүүгө отурган үстөлдөшүнүн жанына салам-сааты же уруксаты жок шашкалактап отура калган одонолугун эми гана байкап, оңтойсуздана түштү.

Сылык-сыпаа сөз айтып чыгып кетип бараткан тиги кишинин артынан көз нурун жиберип, өзүн осол сезип, уялып отуруп калды.

Көрсө, таанышкабы, бейтааныш адамгабы, адамдан бир ооз эле жылуу сөз керек турбайбы!

Батма АБДУХАМИДОВА.

БИЛИМДИН УЛУУ ИМАРАТЫНЫН БОСОГОСУН АТТАГАН ЖАШ ЖЕТКИНЧЕКТЕРГЕ ОН ОСУЯТ

1. Билим алуу ийне менен кудук казгандай.
2. Көп оку. Тандап оку. Максатыңа таандык билим жыйна. Билгениңди өзүңдүн руханий кенчине айландыр. Болбосо өмүр бою бирөөлөрдүн акылы менен жашаган болосуң.
3. Окуганыңды жакшы өздөштүрөм десен эки нерсени эсинден чыгарба. Биринчиси: үн чыгарып башыңан аягына чейин айтып чык. Экинчиси: оозеки айтып бүткөндөн кийин өз сөзүң менен эрикпей кагаз бетине түшүрүп кой.
4. Дарска (сабакка) күнүгө бир учурда даярдан. Эң оболу мурда өткөн сабактарды кайталап туруп, анан жанысың өздөштүр.
5. Сабакты жаттаба. Түшүнүп оку. Сурагандан уялба. Дилгир адам-келечеги бар адам.
6. Билим алууда сокур ишеним эч нерсе билбегенден жаман адат.
7. Ар дайым күмөндөр бол. Көптү билген күмөндөр.
8. Аз билген азоо. Көп билген токтоо.
9. Алдына чоң максат кой. Элинди сүй. Ошондо көп нерсеге жетишесин.
10. Өзүңдү өзүн башкарганга үйрөн. Ден соолугун болбосо максатыңа жете албайсың.

ЖАЛАКАЙ
Чыдабаса суукка,
Анын аты - Ичкий.
Чыдабаса ысыкка,
Анын аты - Калакай.
Анда эмесе, уккула:
Бул экөө тен - Жалакай!
Астай ЖАНУЗАКОВ.

БИЗДИН КЛАСС
Сулуу жазып тамганы,
Дайым жакшы баалары.
Өрнөк болду башкага
Биздин класс балдары.
Жазира АЛМАЗ кызы
№ 27-орто мектеп.

МЭЭЛЕЙ

Мээлейдин жоголгусу келди. Баланын чөнтөгүнөн атайы эле жылмышып түшүп калды. Бала аны байкабай, жалгыз аяк чыйыр жол менен жай басып кете берди. «Мен эми чыны менен жоголдум», - деп ойлоду мээлей. Опойгон кар үстүндө жатты.

Бирок, аз убакыт өтпөй, ызгаар шамал жүрө баштады. Кар боройлоп, чыкыроон шамалга мээлей да үшүп чыкты, денесин калтырак басты. Кар тоскогу аны акырындап көмө турган болду. Ошондо жөн эле жоголгусу келип, чөнтөктөн түшүп калганына мээлей катуу өкүндү. «Мени эми эч ким таба албайт!» - деп сарсанага батып турганда, баланын тызылдап чуркап келе жаткан карааны көрүнө калды. «Мен мындамын!» - деп кыйкырды, мээлей. Бирок, ызгаар шамал анын үнүн тескери айдап кетти.

Кудай жалгап, бала жакын келип калыптыр. Мээлей дагы бир жолу: «Мен мындамын!» - деп кыйкырып алды эле, бала күлүмсүрөп энкейди. Анан мээлейдин карын күбүп, колуна кие салды. Кандай сонун болду! Мээлей да, баланын колу да жылый түшпөдүбү!

ЭМНЕ ҮЧҮН МИНТИП АЙТАБЫЗ?

«Кулагыңа сырга болсун!»

Сырга, же сөйкө. Демек кадимки эле кыз-келиндер тагынчу сырғаны элестеттиңер. Бирок, «кулагыңа сырга болсун!» деген сөз айтылганда кептин төркүнү башкада болот. Мисалы: «Жаш козуну сыз жерге жаткырба, балам. Бу сөзүм кулагыңа сырга болсун!» - дейт карыя, небересине.

Сыз жер, муздак жер араңжан козунун өпкөсүнө өтүп кетет, анан аны ылаң чалып, өлүп калат. Муну көңүлүнө түйүп ал дегени. Кээде кыргыз «бул кебимди кулагыңа илип ал, балам!» - деп да коёт. Минтип айтылган кептин мааниси - унутпа, эстей жүр! - деген экенин билип алдык.

«ДОСУҢ БЕРГЕН МАЛДЫН ТИШИН АЧПА!»

Бир жолу классташ эки баланын бири башка бир шаарга саякатка барып, курбусуна белек катары калемсап алып келиптир. Аны алып жатып, тиги бала ыракматтан мурда: «А ий, учу жаман турбайбы!» - десе болобу. Атайы алыс жерден курбусун сыйлап базарлык ала келсе, анын минтип айткан одоно кебине оңтойсуздана түштү да:

«Досуң берген малдын тишин ачпа!» деген, - деп акырын кобурады. Тиги бала бул сөздүн маанисине түшүндүбү, түшүнбөдүбү, билбейм. Бирок, абдан таамай айтылган сөз болчу.

Токтосуи САМУДИНОВ.

ODOBNING ONASI

(Hikoya)

Ziyoda yoki Ozoda, Farhod yoki Shahzod, Hosiyat yoki Muborak, Valisher yoki Muhammadjon biron narsani oyisi yoki adasidan so'rab qolishsa, «Bor, buvingdan so'ra, u kishi biladilar», deb javob berishadi.

Rostdan ham buvilari hamma narsani biladilar, erinmasdan tushuntiradilar. Yana gaplariga maqollar, misollar bilan isbot ham keltiradilar.

– Aya, nega buvim hamma narsani biladilar-a, hayratlanib so'raydi Muhammadjon.

– Nega desang, buvim keksalar, ular ko'p narsani ko'rganlar, bilag'onlik qiladi Ozoda.

– Oyi, o'qituvchimiz bizga farosat haqida insho yozib kelishni topshirdilar. Buni ham buvimdan so'raymi?- deydi Ziyoda.

– O'zing bilganingcha yoz bo'lmasa, -qiziga sinovchan tikiladi Dilbar opa.

– Men baribir u kishichalik bilmayman-da.

– Juda to'g'ri, qari bilganni pari bilmas, deyishadi. Ustozing yaxshi mavzu tanlabdi. Ukalarini ham olib bor. Eshitib qo'yishsa yomon bo'lmaydi.

Mukarram buvi bir etak nabiralarni ko'rib bir quvonsa, Ziyoda qizning savolini eshitib ming yayradi.

– O'zim ham anchadan buyon sizlar bilan shu haqida so'zlashmoqchi bo'lib yurgandim. Ayni dilimdagi gap bo'пти. Negaki, farosat keksa-yu yoshga birday zarur fazilat. Odamning obro'sini oshiradigan ham, tushiradigan ham shu farosat. Qani, kim aytadi, yaxshi bola qanday bo'lishi kerak?- nabiralari-ga bir-bir qarab qo'ydi buvijon.

– Qiz bola hayoli, iboli bo'lishi kerak,-dedi Ziyoda.

– O'zidan kattalarning yo'lini kesib o'tmasligi, yigitlarning oldiga tushib yugurmasligi, kattalarga salom berishi kerak,-dedi Sardor.

– Nazokatli, ziyarak, chaqon, ozoda bo'lishi kerak,-dedi Ozoda.

– Gapirayotgan gapini o'ylab gapirishi, pastroq ovozda so'zlashi kerak,-dedi Muhammadjon.

– Barakalla, ana shunday bolalarni qanday bolalar deymiz?

– Odobli bolalar, - baravariga javob berishdi bolalar.

– Judayam to'g'ri. Odobning onasini esa farosat deyishadi.

– Unda odobli, axloqli bola farosatli bola bo'larkanda,- so'raydi Hosiyat.

– Voy, qaqajonim-ey, afsuski hamma odobli bolalar ham farosatli bo'lavermaydi. Farosat haqida hech kim lo'nda qoida

aytolmaydi. Uni ko'rib, his qilib tushuniladi. Mana hozir men o'zim guvohi bo'lgan ba'zi voqealarni aytaman, shundan o'zingiz xulosa chiqaraverasiz.

Iroda opangizning bir dugonasi bor. Ochiqqina, yaxshi ko'raman, gap-so'zlari ham muloyim. Biroq, bir odati bor, taklif qilgan, qilmagan joyingga kirib ketaveradi. Iroda mehmonxonaga kirsam mehmonxonaga, oshxonaga kirsam oshxonaga, hatto yotoqxonaga ham bostirib kirib boraveradi. O'rinni ustiga o'tirilib, gapga ham tushib ketadi. Ana shu odati mening ko'nglimni sovutib turadi. Axir farosatli o d a m

yangi kiyim kiyib kelsa, sizga yarashmabdi, rangi yomon ekan, chevaringiz yaxshi tikmabdi, deb shartta o'sha odamning betiga aytadi. Albatta, bundan u kishining dili ranjidi. Butun quvonchi chippakka chiqadi.

Ziyoda qizim, mana sen maktabga avtobusda qatnaysan, qani aytchi, unda g'ashingga tegadigan voqeani sezganmisan?

– Voy buvijon, juda ko'p bo'ladi. Nafaqat g'ashim keladi, ba'zan ular uchun men uyalib ketaman. Avtobusning orqa o'rindig'iga o'tirib olib, piqir-piqir kulishadi, sinflarida bo'lib o'tgan voqealarni baland ovozda gapirib, hammani o'zlariga qaratishadi.

– Ko'rdingmi, ana shu befarosatlik hammani g'ashini keltiribgina qolmay, o'sha qizlardan odamlarning ixlosini ham qaytaradi. Yoshlarni yosh desang, ba'zan oying tengi kap-katta ayollar ham bozor-o'charda, to'y-ma'rakalarda bo'lgan voqealarni gapirib, butun avtobusni boshlariga ko'tarishadi.

– Buvijon, Ziyoda opam

aytayotgan qizlar o'sha xotinlarning qizidir,-gapga qo'shiladi Valisher.

– Xotinlar emas. Katta-katta kishilar, yigitlar ham odamlar gavjum joylarda so'kinishib, har xil qo'pol gaplarni gapirib, xoxolashib turishadi. Ularning uyida buvisi yo'q-da o'rgatadigan.

– Rost gap. Chunki qush uyasida ko'rganini qiladi, deyishadi. Tarbiya oiladan boshlanadi. Hammadan oldin

bunday qilmaydi-da. Bir xil odamlar bo'ladi, biroq

QORBOBO ERIB KETDI

Qorbobo yasab bir kun, Tomosha qilar edim.
– Sovuq qotibdi,-deya, Uyg'a kiritay dedim.
Uni avaylabgina, Qo'ydim pechka yoniga.
Xalaqit bermay dedim, Isinish oromiga.
O'zim ham sovuq qotib, O'ranib, mizg'ib oldim.
Tursam, qorboboim yo'q, Eribdi, hayron qoldim.

AFSUNGARMI, BILMADIM...

Bir kuni ukajonim, Shunday deydi so'z ochib:
– Qishning oq kapalagi, Yuribdi mendan qochib.
Yuring, birga tutaylik, Ushlayman uni arang.
Afsungarmi, bilmadim, Qo'limda erir, qarang.

Munisa KOMILOVA,
Poytaxtdagi 14 - maktabning 5 - sinf o'quvchisi.

QOR NEGA OPPOQ?

Qadim-qadim zamonda samo bag'rida Qorparcha ismli jajjigina qizaloq yashagan ekan. Uning eng yaxshi ko'rgan rangi sariq rang ekan. Egnidagi liboslaridan tortib uyidagi jhozlarigacha barcha-barchasi o'zi yoqtirgan rangda tovlanib turarkan. Ammo Qorparcha nuri tushsa o'zini eritib yuboradigan bobo quyoshning ranglari ham oltindek tovlanuvchi sariq rangda ekanligini bilmas ekan. Sababi, quyosh zarrin nurlarini sochayotganida onasi uni tashqariga chiqarmas, u hech qachon quyoshni ko'rmagan ekan-da. Bir kuni Qorparcha uyida sariq sochli qo'g'irchog'ini o'ynab o'tirsa tashqaridan qo'ng'iroq ovozig'a o'xshash g'alati ovoz eshitilbdi. Qiziqib tashqariga chiqmoqchi bo'lgan ekan, onasi ruxsat bermabdi. Ovoz yana va yana takrorlana boshlabdi. Qorparchaning qiziqishi tobora ortib, deraza yoniga kelibdi. Onasining ish bilan mashg'ulligidan foydalanib, derazani ochib yuboribdi. Birdaniga yuz-u ko'zini bir narsa o'tdek kuydirib, ko'z oldi qorong'ulashib ketibdi. U oh urganicha yerga yiqilibdi. Qorparchaning ovozini eshitgan onasi yugurib kelganicha uni dast ko'tarib olib, o'niga yotqizibdi. Shosha-pisha derazani yopib qalin oq pardani tushiribdi.

– Derazani nega ochding, qizim, axir bir zumda erib ketishing mumkin edi-kul! Onasining so'zlarini elas-elas eshitayotgan qizaloq:

– Meni kechiring onajon, quyoshning nurlari yomon ekan, sal bo'lmasa mening yuz-u ko'zlarimni kuydirib kul qilardi,- debdi.

– Yo'q, Qorparcha qizim, unday emas, quyosh o'zining nurlari bilan ona zaminga rizq-nasiba sochadi. Agar uning nurlari bo'lmasa yer yuzida hayot bo'lmaydi. Sening liboslaring barchasi sariq rangda bo'lgani uchun uning nurlari ketma-ket kelib tushgan. Agar oq rangdagi kiyimda bo'lganingda unchalik ta'sir qilmasdi.

– Voy, rostdanmi onajon, unda mengayam xuddi o'zingiznikidek oppoq rangli matodan ko'ylak tikib bering. Qizining xohishini bajargan ona:

– O'zimning oppoq qizimdan aylanay,- deb erkalatibdi. Shundan buyon Qorparcha hamisha o'zining oppoq libosida yurar ekan.

Mohinur HAYDAROVA,
Toshkentdagi 165-maktabning 7-«G» sinf o'quvchisi.

Bir bor ekan...

Muhabbat HAMIDOVA.

xontaxta to'riga chiqib o'tirib olish, kattalardan avval dasturxonga qo'l cho'zish, opasingillar, ayollar oldida maykachan yurish... Bular ham befarosatlik. Agar ota-onasi yoki shu uying kattasi bolalarning har bir qadamini, yurish-turishini, gap-so'zini kuzatsa, vaqtida ularning xatosini tuzatsa, o'sha oilada voyaga yetgan bola hayotda qoqilmaydi.

– Tunov kuni Hakima xolangnikiga kirib borayotgandim. Qizi meni ko'rib, salom berdi-yu... «oyi, xola kelyaptilar», deb oyisi o'tirgan uyga o'zini urdi, yuzimga eshikni berkitib qo'ydi. Men uyga kirishimni ham, qaytib ketishimni ham bilmay ostonada to'xtab qoldim. Hayriyat, Hakimaxonni o'zi chiqib qoldi. Qizi tushmagur meni borayotganimdan suyunib, ko'rpacha to'shayotgan ekan. Biroq, men undan ranjidadim. Buning ustiga nuqul onasi ikkimizning gapimizga aralashadi. Oyisi ham, kattalarning gapiga aralashma, chiqib ketaqol, demadi. Odamning farosatligini ko'rsatuvchi belgilaridan biri bu – til. Uning suyagi yo'q. Bilib, tiyib ishlatmasang nimalar demaydi. O'zingdan kattalarning suhbatiga agar ular o'zlari so'ramasalar, aralashmang. Ularga bilag'onligingizni ko'rsatganingiz bilan obro'yingiz oshib qolmaydi.

– Ziyoda, sen anavi Abdul-lajonni taniysan-a. Toshkentdagi katta o'qishni tugatgan.

– Ha, institutda ishlaydilar.

– O'sha olimi tushmagurning ham kamchiligi bor. O'zidan kattalarni oldiga borib so'rashishga qo'l cho'zaveradi. Gurungi buzilgan odamlarning ba'zilarini noiloj so'rashadi, ba'zilarining ensasi qotadi, orqasidan «o'zi odobli yigit-u, farosati kamroq», deyishganini ko'p eshitganman. O'zgina fahmini ishlatmagani Abdullajonday yigitning ilmini ham yerga uradi.

– Ana shunaqa, fahm-farosat har bir xatti-harakatni boshqaradi. Menimcha, farosat o'zbeklargiraxos fazilat bo'lsa kerak. Chunki u o'zbekning o'zbekligini ko'rsatadi. Axloq-odobni ham, sharm-hayoni ham fahm-farosat nazorat qilib turadi. Farosatli o'zbek hech qachon bejo harakat qilmaydi, no'rin gapirmaydi, o'zining, oilasining, millatining obro'sini to'kmaydi. Mana shu gaplarimga amal qilsangiz, buvimiz bir paytlar shunday degandilar, deb mendan minnatdor bo'lasizlar, bolajonlarim, hikoyasini tugatadi Mukarram buvi.

– Buvijon, sizni charchatib qo'yadikmi, qolganini ertaga davom ettirsak bo'ladimi?- ehtiyotkorlik bilan so'raydi Ziyoda.

– Fahmingga balli qizim, ertaga Xudo xohlasa xushmuomalalik haqida gaplashamiz. Kelaveringlar,- nabiralarni bir-bir peshonasidan o'pib xayrlashadi buvijon.

(Davomi. Boshi o'tgan sonlarda.)

Lekin Oqtosh bolalamadi. O'shanda mehmonlarim oldida sharmanda bo'lganim qoldi. Keyinchalik bahor oxirlab qolganda yana kuyikdi. Bu safar boshqa itlar kelishmadi. Unaqa poyiz-poyiz bo'lib yurishmadi. Nazarimda itlar egalari bilan toqqa chiqib ketishgan edi. Shu yerlik Moylan akaning Jek degan iti bilan bo'ldi. Kuzga borib bolaladi. Telestudiyada ishlaydigan simdevor qo'shnimiz Odil akaning qurilish uchun olib kelgan bir dunyo yog'ochlari tagiga kirib tug'ibdi. Bu ishigayam tan berdik. Bolalari qo'l yetmas joyda edi. Ba'zi shoshqaloq qo'shnilarimiz Oqtosh tug'sa bolasini ko'zini ochirmayoq olamiz-da, uyda sut berib boqamiz, deb yurishardi. Boymurod akaning aytishicha, bu hecham bo'magan gap ekan. Kuchuk bolaning ko'zi onasining ko'zi bilan ochilsin ekan. O'shandagina zotiga tortarkan. Men G'anijon amakimning urg'ochi kuchukchalarni ko'zi ochilmay ko'mib yuborganliklarini endi tushunib turardim. Oqtoshning bolalari beshta edi. Birortasi o'ziga o'xshamaydi. Bari Jekka tortgan. Bechora Oqtoshning bundoq tinib-tinchib yotganini ko'rmayman. Qovurg'asi sanalib ketgan. Kechgacha sakillab, hali u hovliga, hali bu hovliga bosh tiqadi. Og'zida suyak-sayoqlarni ko'tarib keladi. Shanba, yakshanba kunlari ovqat g'amlash bilan ovora bo'ladi. Jonivor ilgari o'ziningina o'ylasa, endi bolalarini o'yarladi.

Haftalar o'tgan sari yanayam qoqsuyak bo'lib boryapti. Men qancha yegulik olib kelmay, to'ydim demaydi. Bolasiga ishqivoz bo'lgan qo'shnilarimning esa parvoyi falak.

Oqtosh favqulodda bolajon chiqib qoldi. Ammo qattiqqo'l. Bolalari uni inidan chiqib kutib oladigan bo'lsa, shunday irillaydiki, sichqonning ini ming tanga bo'lib, inlariga qaytib, kirib ketishadi. Orqasidan ergashadigan bo'lsayam xuddi shunday irillab beradi. Sharik degan itimiz unaqa emas edi. Bolalarini ergashtirib ketaverardi. Bolalari adashib, angillashib yurardi.

Kuchukchalarning uchtasi durkun, ikkitasi judayam abgor edi. O'lib qolsa kerak, deb yurardim. Oqtoshning suti anavi uchtasidan ortmasdi. Uchchala zo'ravon ikkala kuchsizni turtkilab, chekkaga surib qo'yishardi. Jonivorlar iskanlab, angillashdan bo'lak chora topisholmasdi. Osh oldida mehr ketar deb, bu jonivorlar ham bir-birini ayashmas ekan. Qani endi qo'l yetsa-yu, anavi zo'ravonlarni nari-beri surib, anovi bechoralarga yo'l ochsang. Buning hech iloji yo'q. Nahotki shunday aqlli it Oqtosh buni fahmlamayotgan bo'lsa? Balki bular o'limga mahkumdir. Turlar ichida zo'rlari yashab, zaiflari qirilib ketadi degan gaplarni o'qigandim. O'lib ketishini bilib, onasiyam parvo qilmayotgandir. Bir kuni bog'hovliga kelib, hayron bo'ldim. Anavi ikkita zaif kuchukcha to'pida yo'q edi. Va nihoyat o'lishibdi-da, onasi inidan chiqarib tashlabdi-da, deb o'yladim. Ammo Oqtosh pastdagi bironing hovlisida aylanib yurardi. Poylab borsam, pana joyda o'sha ikkita zaif kuchukchani emizib yotibdi. Qoyil, manavini endi nima desa bo'ladi?! Itlaram zaiflarini xosxona qilib, ajratib boqishni bilar ekan-da. Yo qudratingdan!

Bunday qilish uchun itda aql bo'lishi kerak-ku. Oqtosh pastdagi kuchukchalarning oldiga ikki marta borsa, kattalarining oldiga bir marta kirib qo'yardi. Bulari timirskilanib, suyak-sayoqlarga, nonga og'iz uradigan bo'lib qolishgan edi. Shunday qilib, tez kunda anavi ikkitasiyam semirib, yana to'piga qo'shildi. Oqtoshning bu ishiyam ancha-muncha hayratomuz gap-so'zlariga sabab bo'ldi.

Men bu paytda kalamushlar bilan olishib yotardim. Yer chopayotsam uyoqdan buyoqqa chopib yurgan biqqigina kalamushga ko'zim tushib qoldi. Anakka deb yubordim men ham Boymurod akaga o'xshab. Bu la'natlar shunchalar surbetlashib ketibdiki, endi hayiqmay ko'z oldingdayam o'ynab yuradigan bo'libdi. Qo'limga kesak olib poylayman deb tursam, Oqtosh o'tib qoldi. Ol Oqtosh deb kesakni otishim bilan kalamush qochdi-yu, uzoqqa ketolmadi. Oqtosh bir zumda ushladi-oladi. Shudgorning ichidayoq kalamushni pok-pokiza tushirdi. Ajali yetgan ekan.

Ertasiga erta bilan hayratdan qotib qoldim. Men shudgor qilgan joyda Oqtoshning bolalari sochilib yotardi. Tunda oy oydin bo'lgan edi. O'ynagani chiqishib charchab, yotib qolishibdi-da, deb o'yladim. Ham hushtak chalib, ham cho'chitay deb qars urdim. Birortasi qimir etmadi. Qayerdandir Oqtosh paydo bo'ldi-da, menga bir qarab qo'yib, bolalarining yoniga chopib ketdi. Endi bolalariga jon bitib, o'ynoqlab ketishadi deb o'tiribman. Qayda, bari tosh qotib qopti. Bir kechada ularga o'lat tekkan edi. Nima bo'lishi mumkin? Itlarning joni qattiq bo'lguvchi edi-ku... Shu payt qo'llarimga qaltiroq kirib, yuragim achishib ketdi. O'z nafsimini o'ylab, yana nimalar qilib qo'ydim? Ey bandai noshukr! Nimaga faqat o'z huzurhalovatingni o'ylaysan? O'zim bo'lay deysan? Qilayotgan ishingni oqibatini o'ylamaysan! Ertaga nima deb javob berasan, beshta jonivorning qotiliga aylanib qolding-ku?! Vafodor bir jonivorga ko'rsatgan karomating shu bo'ldimi? Jonivor bolalarini shu ahvolga yetkazguncha ozmuncha yelib-yugurdimi?.. Dabdurustdan ularni ko'rgan kishi o'lgan demasdi. Ko'zlarimdan yosh tirqirab ketdi. Kechagi kalamushning nimaga osonlikcha Oqtoshga yem bo'lganini endi tushunib turardim. U men qo'ygan zahri qotilni yeb zaharlangan, Oqtosh uni tutib yegandan keyin zahar suti orqali bolalarining boshiga yetgan edi. Attang... Endi kech...

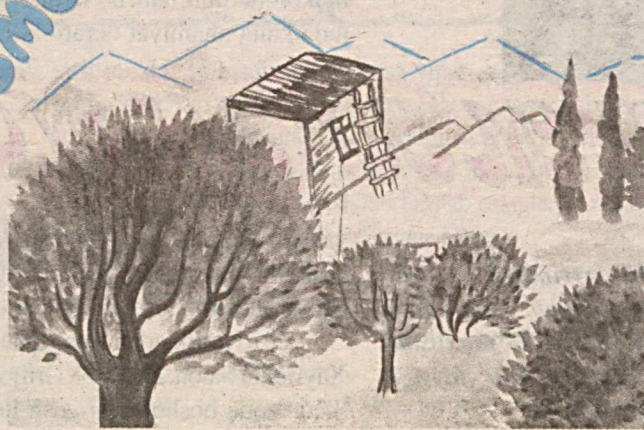
Oqtosh bolalarini bitta-bitta tashib keta boshladi. Qaygadir ko'mgani olib ketayotganini sezib turardim. Bolalari

OSMONDAN TUSHGAN OQTOSH

(yoxud jinlar olami)

Erkin MALIKOV

og'irlashib qolgan, yerga sudragudek ko'tarib borardi. Jonivorga bundan og'ir azob bo'lmasa kerak... Odamdek faryod chekolmasa. Alamini ko'z yoshlaridan ololmasa. Kuzatsam, Berdirahmatning bog'ida bir parchagina tashlandiq joy bor edi, o'sha yerdan chuqur qazibdi. Topgan joyinichi. Ha, ancha soz tuproq uyulib yotardi. Qachon qarasa puchchayib, qurib-qaqshab yotadigan ko'kraklari endi sutga to'lib larsillardi. Oqtosh bolalarini chuqurga joylagach, ustiga to'rt oyoqlab tuproq tortdi. Erinmay kuzatib o'tirdim. Keyin tuproq ustida bir, ikki aylandi-da, bag'rini yerga berib uzo-oq yotdi... Men qilib qo'ygan ishimdan ming bora

pushaymon edim, ich-ichimdan ezilardim... Champoni o'ldirib, qanday ahvolga tushgan bo'lsam, hozir undanda battar ahvolda edim...

Oqtosh kun bo'yi allaqaylardadir izg'ib kelar, bolalari ko'milgan joyga kelib iskanlab, yana bag'rini tuproqqa berib yotardi. Bilishimcha, u shu yo'sin ko'ksidagi sutini qaytarardi. Gunohimni yuvay, deb ovqatlar bilan siylamoqchi bo'ldim. Qayrilib ham qaramadi. Nasibasini qushlar talab ketdi. Parvoyi falak. Bilib turibman, u mendan qattiq xafa. Axir kechiradigan ish qilmadim-da!

Ert bilan ko'zim beixtiyor yana Berdirahmatning bog'iga tushdi. Yo qudratingdan!.. Ko'zimni qayoqqa olib qochishni bilmay qoldim. Oqtosh o'sha o'sha, tuproq ustida yotardi. Oqtosh, deya chaqirdim sabrim chidamay. Gunohim bo'ynimda. Ovozim titrab chiqdi. Oqtosh, deb yana chaqirdim! Oqtosh qayrilib ham qaramadi. To'g'ri qiladi, qarashgayam arzimayman. U barini biladi, odamdan yaxshi tushunadi. Gapirolmayapti xolos. Bog'hovlini kecha-yu kunduz qo'riqlab, bo'rilardan himoyalab, kechalari hamroh bo'lib, mendan ko'rgan yahshiligi shu bo'ldimi?

Uning jillaqursa bir qarab qo'ymagani izzat-nafsimga tegdi. Oqtoshlab jahl bilan chaqira boshladim. Qimir etmadi. Axiyri qo'limga ilingan kesakni unga qarab qulochkashlab otdim. Shundayam miq etmadi. Yuragim orqamga tortib ketdi. Nahotki... Simdevorni aylanib o'tib borsam, Oqtosh boshini oldingi oyoqlari ustiga qo'yganicha o'lib yotardi... Bolalari yonidan chuqur qazib, Oqtoshni ham ko'mdim...

Izoh: Ayrim so'zlar shevada yozilgan.

TAMOM.

Aziz bolalar, nihoyat Erkin Malikovning hayvonot, tabiat olami haqidagi «Oqtosh» nomli qissasi o'z nihoyasiga yetdi. Uni zo'r qiziqish bilan miriqib o'qib borganingiz, do'stlaringiz davrasida muhokama qilganingizni bizga yo'llagan maktublaringizdan ham bilsa bo'ladi.

Bunday maktublarni o'qib, behad quvongan muallifimiz Sizing qissa haqidagi fikr-mulohazalaringizni bilish niyatidalar. Hatto, birinchi bo'lib maktub yo'llagan yosh taqrizchiga sirli sovg'a ham hozirlab qo'yibdilar.

Sirli sovg'ani hamda yozuvchining yangi bosmadan chiqqan kitoblarini qo'lga kiritmoqchi bo'lsangiz, shoshiling. Qissa haqidagi fikrlaringizni qog'ozga tushurib, bizga yo'llang.

«She'rim, yana o'zing yaxshisan»

QO'LDAGI SOZIM

Yuraklarda qilaver parvoz,
Ko'zni tutgan yangroq ovozim.
Bu tabiat qilgan-da parvoz,
Jaranglayver qo'ldagi sozim.

Qallda jo'shqin hayajon, tuyg'u,
Yetaklaydi she'r gulshaniga.
Gullar teray niyatlarim shu,
Doston bitay hayot sha'niga.

Ona, Vatan, tabiat kabi,
So'zlardan men durlar terayin.
Gullar terib she'r gulshanidan,
Do'stlar, sizga sovg'a berayin.

Nozima RAHIMOVA,
Toshkent viloyati, Zangota tumanidagi 3-maktabning 9-«V» sinf o'quvchisi, «Zulfiya» mukofotining nomzodi.

MEHR

Xalqda go'zal naql bor:
«Insonning mehri ko'zda».
Asli mehrning siri,
Samimiy shirin so'zda.
Mening orzu tilagim,
Bor bo'lsin mehr-shavqat.
Insonlarning qalbiga,
Zavq ulashsin muhabbat.
Mehrga muhtoj qalblar,
Oramizda qolmasin.
Mehr ila oqibat,
Hech qachon yo'qolmasin.
Mehribon insonlarga,
Ollah mehri avjlanar.
Mehrga to'lib tushgan,
Yosh yuragim mavjlanar.

Aziz bolajonlar, sevimli gazetangiz «Tong yulduzi» qoshida yosh qalamkashlar to'garagi ish olib borishidan xabaringiz bor. Lekin bu to'garakning necha yildan buyon faoliyat ko'rsatayotganini hammangiz ham bilavermasangiz kerak-a? To'g'risi, buni o'zim ham bilmasdim.

Yaqinda 1960-70 - yillarda mana shu gazetada mehnat qilgan ajoyib bir inson, ustozimiz - taniqli jurnalist Hamid aka Jalolov bilan hamsuhbat bo'ldim. Suhbat jarayonida yosh ijodkorlar to'garagi 1962-63 - yillarda ana shu insonlar tashabbusi bilan tashkil qilinganini bilib oldim.

baho berishni ham ulardan o'rgandik, desam xato bo'lmaydi. «Tanqid - kelajakning mevasi» deb uqtirishgandi bizga. «Shu sondagi eng yaxshi maqola, lavha, fotosurat uchun» ajratilgan pul mukofotlarimiz ham bo'lardi. Ayniqsa, gazetamiz nomining yozilishiga juda katta ahamiyat berardik. Nomi - bu uning yuzi ekanligini

«UZOQ UMR»NING SIRI

– Hamid aka, o'sha siz navqiron yigitlik davringizda astoydil mehnat qilgan gazetangiz hali-hamon chop etilyapti. Faqat nomi o'zgargan, xolos. Uning bunchalik «uzoq umr ko'rishi», muxlisleri qo'lidan tushmay kelayotganining boisi nimada deb o'ylaysiz? – so'raymiz otaxon jurnalistdan.

– Boisi? Gazetada sizlar kabi mahoratli jurnalistlar ishlashida, ularning o'quvchilar qalbiga to'g'ri yo'l topa olishida o'ylayman, -dedilar samimiyat bilan.

Aslida-ku, «biz» kabi desalar to'g'riroq bo'lardi. Chunki ibratli an'analarni boshlab bergan, gazetaning mazmun-mundarijasini boyitgan, bir so'z bilan aytganda, bizgacha yetkazib kelgan ana shu insonlarning o'zlari emasmi?..

An'anamizga ko'ra, Hamid akadan bolalik xotiralari haqida so'radim. Suronli urush yillari «o'g'irlab olgan» sho'x, o'yinqaroq bolalik damlarini, mashaqqatlarini eslashni istamadilar chog'i: «Bolaligimda aktyor bo'lishni orzu qilardim. Ota-onam «yallachi» bo'lasanmi, deya qarshi bo'lishgan» deb qo'ya qoldilar.

Toshkent viloyatining Zangiota tumanidagi 15-maktabda o'qib yurgan chog'larida yozgan mitti hikoyalari, maqola va ocherklarining tuman gazetasida chop etilishi Hamid akaning jurnalistika sohasini tanlashlariga turtki bo'lgan bo'lsa, ajabmas.

1960 - yilda «Tong yulduzi» (avvalgi «Lenin uchquni») gazetasi tahririyatida adabiy xodim bo'lib ish boshlagandan keyin ijod olamiga butunlay «sho'ng'ib ketdilar». «Yo'qolgan ko'priq» nomli ilk hikoyalari gazetada bosilib chiqqandagi quvonchli holatlarini hali-hanuz eslab yuradilar.

– Bu tahririyat juda tabarruk dargoh, -deya xotirleydilar ustoz. -Chunki bu yerda Maqsud Shayxzoda, Abdulla Qahhor, G'afur G'ulom, Uyg'un, G'ayraty kabi beuzir ijodkorlarimizning tabarruk izlari bor.

Yodimda bor, bir kuni Abdulla Qahhor xafa bo'lib kirib keldilar.

– Hozir Hamza teatri yonidan o'tib kelayotgandim, -deya so'z boshladilar ular. - Qarshimdan bir to'da bolalar chiqib qolishdi. Ular yo'limni kesib, salom ham bermay o'tib ketishdi. Odobsizliklaridan xafa bo'lib ketdim. Bunda sizning ham aybingiz bor. Ta'lim-tarbiyaga oid maqolalar berib borsangiz bo'lmaydimi?..

Ularning tanbehlaridan ta'sirlanib, «Odobing – obro'ying» nomli rukn tashkil qilgandik.

Maqsud Shayxzodaning ham bir nasihatleri hecham yodimdan chiqmaydi: «Shimingizning pochasi emas, orqasi yirtilsin» derdilar doim. Bu gaplarining mag'zini chaqolmay o'ylanib turganimizda, o'zlari: «Ko'cha-ko'yda laqillab yuraversangiz shimingizning pochasi yirtilib, umringiz behuda o'tadi. Orqasi yirtilsin deganim, ko'proq o'tirib o'qing, bilim oling, deganim» deya tushuntirib qo'ygandilar...

Bunday benazir ijodkorlar tahririyatimizga ijodlaridan namunalar olib kelibgina qolmay, gazetamizning har bir sonini diqqat bilan o'qib chiqishar, fikr-mulohazalar bildirishardi. Majlislarimizda qatnashib, yutuq va kamchiliklarimizni ko'rsatishar, lozim bo'lsa, hech ayamay tanqid qilishardi. (Hozir esa bolalar nashrlariga pastroq nazar bilan qaralayotgandek, nazarimda). Bir-birimizning ijodimizga haqqoniy

yaxshi bilardik. Yozgan maqolamizga sarlavha tanlash haqida ham jiddiy o'ylanardik. Chunki «Eng yaxshi sarlavha uchun» ham alohida qalam haqi yozilardi-da.

Tahririyatimizdan yosh qalamkashlarning ham qadami uzilmasdi. Xayriddin Saloh, Narimon Orifjonov bilan birgalikda ustozimiz Maqsud Shayxzoda boshqargan yosh ijodkorlar to'garagiga qatnab, u yerda olgan bilimlarimiz, tajribalarimiz asosida tahririyat qoshida ham yosh ijodkorlar to'garagi faoliyatini yo'lga qo'ygandik. Tahririyatimizga kelgan hech bir maktub javobsiz qolmasdi. Yaxshilarini gazetada chop etardik, mazmuni bo'shroqlariga javob yo'llardik. Bolalarga ham albatta qalam haqi to'lanardi...

Ijod sehri shunday bir qudratga ega ekanki, u sehrlab qo'ygan qalb egasi qayerda, qay bir sohada ishlamasin, qalam tebratmasa turolmaydigan bo'lib qolarkan. Hamid aka ham ana shunday ijodkorlar sirasiga kiradilar. Keyinchalik «Yosh gvardiya», «Adolat» nashriyotlarida mehnat qilgan damlarida ham qo'llaridan qalam tushmadi. Bolalarga atalgan «Yo'qolgan ko'priq», «Vltava sohillarida», «Oltin sandiq», «O'zbek o'g'loni», «Kitoblar olamiga sayohat» kabi qissa va hikoyalar to'plami fikrimizning dalili bo'la oladi. Ularning ijodiy faoliyatida tarjimonlik ham alohida o'rin tutadi. Rus yozuvchisi V. Katayevning «Davri, olg'a bos!» romani, tatar yozuvchisi R. Hafizovning «Nay bolaning sarguzashti» qissasi, boshqird yozuvchisi A. Bikchentayevning «Necha yoshdasan, komissar?» va «Alvido, nuqra yomg'irlar» dilogiyasi, ukrain yozuvchisi V. Nestaykoning «Robinson Kruzoning sarguzashtlari», «13-uydagi notanish kishi», «Uch noma'lum kishining siri» trilogiyasi kabi 20 dan ortiq roman va qissalar ular tarjimalarida kitobxonlarga taqdim etildi.

Hamid aka hozirda umr yo'ldoshlari Muhiba opa Jalolova bilan 4 farzand, 12 nabira va 2 abiralar ardog'ida keksalik hamda ijod gashtini suryaptilar. Mustaqil yurtimizning soliq idoralari faoliyati haqida hikoya qiluvchi ko'p qismli «Burch» videofilmi ssenariysining muallifi ham Hamid aka bo'lardilar.

Hademay sermazmun umrining 70 bahorini qarshilaydigan ustozdan, hayotingizdan mamnunmisiz, deb so'radik.

–Mamnun bo'lganda qandoq. «Ot bosmagan izni toy bosadi» deganlaridek, orzularim ijobatini farzandlarim hayotida ko'ryapman. Qizim Mohiyda - oliy toifali shifokor, Farruh - iqtisodchi, Dilshod -

jurnalist. Yana bir o'g'lim Fotih mening bolalikdagi orzularimni ro'yobga chiqardi. U - aktyor va rejissyor. O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artist. Farzandlar, nabiralar kamolini ko'rishdan ortiqroq baxt bormi ota-ona uchun?!

–«Tong yulduzi» o'quvchilariga – nabiralaringizga tilaklaringiz.

–Aziz bolajonlarim, qo'lingizdan kitob, gazeta tushmasin. O'qigan va uqqan insonlar hech vaqt kam bo'lmaydilar. Yana o'qituvchilardan ham bir iltimosim bor. Har kuni bo'lmasa-da, haftada bir o'quvchilaridan qanday kitob o'qishganini, uning qisqacha mazmunini, hech bo'lmaganda qahramonlarining ismini so'rab turishsa, foydadan holi bo'lmasdi.

–Maroqli suhbatingiz uchun rahmat! Sizdan ham yangi-yangi qissa va hikoyalar kutib qolamiz.

Feruza JALILOVA suhbatlashdi.

TONG yulduzi

O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlarining gazetasi

BOSH MUHARRIR:

Umida

ABDUAZIMOVA

TAHRIR HAY'ATI:

Turobjon JO'RAYEV,
Dilbar OLIMJONOVA,
Botir UBAYDULLAYEV,
Jabbor RAZZOQOV,
Anvar ZOKIROV,
Dilmurod RAHMATILLAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA,
Sobirjon SHARIPOV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Nurxon NAFASOV,
Ergashvoy SARIQOV.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida
022-raqam bilan
2003-yil 11-dekabrda ro'yaxatdan o'tgan.

Noshir

«O'zbekiston»

nashriyot-matbaa ijodiy uyi.

Gazeta

«O'zbekiston»

nashriyot-matbaa ijodiy uyi

kompyuter bo'limida terib sahifalandi va chop etildi.

Gazeta haftaning dushanba kuni chiqadi.

Hajmi A-3,

2 bosma taboq.

Adadi -59941

Buyurtma N: J 2046

Dizayner va sahifalovchi:

Fazliddin

SHAYADGAROV.

Navbatchi:

Ma'mura

MADRAHIMOVA.

Rassom:

Nodira MIRZAYEVA.

Manzilimiz:

700129,

Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Obuna indeksi: 198.

e-mail:

tong_yulduzi@rambler.ru

Tel: 144-38-10

144-63-08

Tel./ faks:

(99871) 144-24-45